

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare
pentru Programul “Regiunea Centru”
Târgu Mureș, 23-24 martie 2026**

**Aprobat
Președinte Comitet de Monitorizare
Simion Crețu**

Reuniunea Comitetului de Monitorizare pentru Programul “Regiunea Centru” s-a desfășurat pe parcursul a două zile, respectiv 23 și 24 martie 2026.

Comitetul de Monitorizare al Programului “Regiunea Centru” (CM PR Centru) s-a întrunit **luni, 23 martie 2025, începând cu ora 11:00, la Târgu Mureș.**

Ședința a fost prezidată de Președintele CM PR Centru, **domnul Simion Crețu, Director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru.**

La această reuniune, care s-a **desfășurat în sistem hibrid (online și fizic)**, au participat membri ai CM PR Centru, observatori și invitați, în total, în prima zi, **au fost prezenți 28 membri și 17 observatori.**

Agenda reuniunii pentru prima zi a fost următoarea:

- **Prezentare stadiu implementare Program “Regiunea Centru” 2021-2027 – realizări și provocări;**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.1, Intervenția 1.2.2 – Clustere inovative, actualizate;**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.3, Acțiunea 1.5. Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM, Intervenția 1.5.2 Parcuri industriale în domenii RIS;**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Apelului privind Pactul de integritate, Prioritatea 9 - Asistență Tehnică;**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă, OS 2.8, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane), apel competitiv;**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, OS 2.7, Acțiunea 3.3 – Infrastructură verde și albastră în municipiile Regiunii Centru, apel competitiv;**
- **Proiect de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 8 - O regiune atractivă, OS 5.1, Acțiunea 8.3 - Dezvoltare urbană integrată prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din municipiile și orașele Regiunii Centru, actualizată;**
- **Prezentare propuneri metodologie și criterii de evaluare și selecție aferente Priorității 8 - O regiune atractivă, OS 5.1, Acțiunea 8.1 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru,**

apel competitiv;

- Prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 6 - O regiune educată, OS 4.2, Acțiunea 6.4 - Școli verzi.

Cuvânt introductiv:

Domnul Simion Crețu, Președintele Comitetului de Monitorizare pentru Programul “Regiunea Centru” și Director General al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, mulțumește celor prezenți, atât fizic cât și online, pentru că au acceptat invitația de a participa la Reuniunea Comitetului de Monitorizare pentru Programul Regiunea Centru de la Târgu Mureș. Având în vedere că există cvorum de prezență, domnul Simion Crețu propune ca reuniunea să înceapă.

Domnia sa amintește că Programul Regiunea Centru a fost aprobat de către Comisia Europeană în luna octombrie a anului 2022, iar lansarea a avut loc în luna noiembrie, tot la Târgu Mureș. Urmează o prezentare succintă a programului și sunt amintite cele patru modificări apărute. Valoarea proiectelor depuse până în acest moment este de peste 2,28 miliarde de euro. Cele 650 de contracte semnate au valoare de peste 1,1 miliarde, încă 135 de proiecte fiind în contractare, ceea ce arată că se avansează și cu această etapă. Mai sunt câteva probleme administrative care trebuie clarificate, iar odată cu rezolvarea acestora se intenționează lansarea în cursul acestui an a tuturor apelurilor de proiecte aferente PR Centru.

Domnul Președinte Simion Crețu mulțumește gazdelor – Consiliul Județean Mureș și domnului președinte Péter Ferenc, respectiv Primăriei Municipiului Târgu Mureș și domnului primar Soós Zoltán – care participă la reuniune și vor adresa participanților câteva cuvinte în deschidere. Cele două instituții au acordat sprijinul în vizitele la proiectele de succes din municipiu, vizite care au avut loc la finalul primei zile a reuniunii CM PR Centru.

De asemenea, anunță participarea la întâlnirea de lucru a Comitetului de Monitorizare a doamnei Lucia Crăciun – Director General al Autorității de Certificare de și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor, a domnului Horea Hava – Directorul Direcției Regionale de Audit Alba și a delegaților din partea Comisiei Europene, respectiv a doamnelor Liviana Strâmbeanu și Otilia Ciobanu (manager de program în cadrul DG Regio - Unitatea E2 pentru Croația și România), cât și a colegilor domniilor lor conectați în online, care vor lua cuvântul punctual pe temele de dezbatere din cele două zile. Totodată, în online se află și doamna Camelia Coporan – Director general DGCTE în cadrul MDLPA, o mai veche colaboratoare a ADR Centru la celelalte programe. Mulțumește pe această cale domniilor lor pentru prezența fizică sau online la lucrările Comitetului de Monitorizare și pentru buna colaborare și deschiderea de care dau dovadă în relațiile cu Autoritatea de Management a PR Centru, pentru clarificarea și rezolvarea provocărilor care apar pe diverse paliere în implementarea programului.

Pentru început, domnul Președinte Simion Crețu dă cuvântul domnului Péter Ferenc, președintele Consiliului Județean Mureș.

Domnul Péter Ferenc, președintele Consiliului Județean Mureș, urează bun venit tuturor în județul Mureș și în municipiul Târgu Mureș, fiind o plăcere și o onoare să fie gazda acestei întâlniri a CM PR Centru.

Domnia sa afirmă că Mureșul este unul dintre exemplele pozitive din perioada precedentă de programare, reușind să implementeze câteva proiecte importante. A subliniat faptul că se bucură că participanții vor avea ocazia să viziteze câteva dintre acestea, mai ales cele care nu sunt doar utile, ci și frumoase, precum Palatul Culturii și Muzeul de Științele ale Naturii, ambele finalizate anul trecut și incluse în circuitul turistic, putând fi vizitate de către public. Totodată a menționat că în localitățile din județul Mureș au fost implementate numeroase proiecte finanțate prin programe gestionate de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru.

În continuare, a menționat rolul deosebit de util al Comitetului de Monitorizare al Programului „Regiunea Centru”, subliniind necesitatea luării unor decizii bune cu privire la lansarea apelurilor de proiecte, pentru a exista cât mai multe oportunități de finanțare atât pentru autoritățile publice locale, cât și mediul privat din regiune. Domnia sa și-a exprimat speranța ca, la finalul celor două zile de lucru, să se poată porni cu noi proiecte și noi posibilități de finanțare.

A menționat că atât Consiliul Județean Mureș, cât și alte instituții din județ vor depune proiecte, subliniind importanța acestor inițiative pentru dezvoltarea durabilă a județului. A evidențiat faptul că fondurile europene sunt esențiale pentru modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

De asemenea, a accentuat necesitatea unei dezvoltări regionale integrate, bazate pe colaborarea între județe, regiuni și localități, mai ales în contextul în care parteneriatele între autoritățile locale vor avea un rol tot mai important.

În încheiere, a transmis participanților urări de succes și discuții productive privind proiectele viitoare, exprimându-și dorința ca aceștia să cunoască mai bine Târgu Mureșul și județul Mureș, o regiune cu numeroase locuri care merită descoperite.

Domnul Simion Crețu adresează mulțumiri domnului președinte Péter Ferenc pentru cuvintele transmise și pentru deschiderea manifestată, subliniind totodată experiența vastă a acestuia în implementarea proiectelor de dezvoltare finanțate din fonduri europene, guvernamentale și din alte surse. Domnia sa evidențiază faptul că această experiență este susținută de rezultate concrete, obținute de-a lungul unei activități administrative îndelungate.

În același context, domnul Crețu amintește colaborarea de peste 20 de ani, atât la nivel instituțional, cât și personal, menționând contribuția semnificativă a domnului președinte Ferenc în perioada în care a fost primar al orașului Sovata. Acesta subliniază transformarea vizibilă a stațiunii, care dintr-o zonă mai puțin atractivă a devenit, în timp, o destinație turistică modernă, de nivel european. De asemenea, este remarcată și activitatea ulterioară din cadrul Consiliului Județean Mureș.

În continuare, dă cuvântul domnului Soós Zoltán, primarul municipiului Târgu Mureș, făcând referire la colaborarea de durată cu acesta, care datează încă din perioada în care activa ca director al Muzeului Științelor Naturii, când a inițiat un proiect important ce a fost ulterior finalizat cu succes. Parteneriatul continuă și în prezent, în noua sa calitate de primar al municipiului Târgu Mureș, în relație cu instituția de dezvoltare regională.

Domnul Soós Zoltán, primarul municipiului Târgu Mureș, urează bun venit participanților și mulțumește pentru prezență, exprimând onoarea de a găzdui această reuniune importantă. Domnia sa subliniază că dezvoltarea reală se construiește prin dialog, parteneriat și o viziune comună, iar Târgu Mureșul reprezintă un veritabil spațiu multicultural, definit de diversitatea și implicarea comunității sale.

Primarul evidențiază colaborarea solidă cu ADR Centru, considerată un pilon esențial în procesul de dezvoltare locală. Menționează faptul că municipiul are în implementare peste 60 de proiecte în domenii precum infrastructură, mobilitate, eficiență energetică, educație și cultură, acestea contribuind la o nouă etapă de dezvoltare urbană.

De asemenea, anunță lansarea a două proiecte majore, în valoare totală de aproximativ 40 de milioane de euro, care vizează modernizarea unor zone importante ale orașului. În încheiere, adresează mulțumiri tuturor partenerilor implicați pentru profesionalism și dedicare și își exprimă dorința de a continua această colaborare, subliniind potențialul semnificativ al municipiului pentru atragerea de noi finanțări și inițiative de dezvoltare.

Domnul Simion Crețu mulțumește domnului primar pentru cuvintele adresate și pentru tot sprijinul acordat și dă cuvântul doamnei Liviana Strâmbeanu din partea DG Regio.

Doamna Liviana Strâmbeanu salută participanții și mulțumește pentru invitație, precum și pentru parteneriatul constant și implicarea activă în implementarea fondurilor europene. Precizează că nu va interveni pe larg, însă dorește să evidențieze, pe scurt, principalele eforturi ale Regiunii Centru, așa cum sunt acestea reflectate din perspectiva DG Regio a Comisiei Europene.

Menționează că anul 2025 a fost marcat de procesul de evaluare intermediară și de modificare a programelor, demers necesar pentru adaptarea la noile realități cu care se confruntă atât România, cât și Uniunea Europeană. Subliniind continuitatea acestui efort, arată că și anul 2026 a adus o a doua rundă de modificări ale programelor, iar Regiunea Centru s-a implicat activ și de această dată.

În ceea ce privește măsurile concrete, evidențiază introducerea unei noi priorități dedicate locuințelor sociale, cu scopul alinierii Programului Regiunea Centru la strategiile europene din domeniul locuirii accesibile. Atrage atenția asupra importanței acestui domeniu, în special în contextul României, unde ponderea locuințelor sociale este extrem de redusă, de aproximativ 0,02% din total.

Un al doilea palier de intervenție îl reprezintă asigurarea continuității proiectelor finanțate prin PNRR. În acest sens, Comisia Europeană a încurajat preluarea și continuarea proiectelor mature și promițătoare pentru dezvoltarea regională. Regiunea Centru a răspuns acestei inițiative prin introducerea unei noi acțiuni dedicate finanțării școlilor verzi, măsură pentru care sunt așteptate cu interes rezultatele și modul de implementare.

Referitor la prioritățile politice ale Uniunii Europene introduse între cele două runde de modificare a programului (august 2025 și martie 2026), doamna Strâmbeanu precizează că în Regiunea Centru au fost reprogramate aproximativ 16 milioane de euro. Din această sumă, 5 milioane de euro au fost direcționate către locuințele sociale, iar 11 milioane de euro către platforma de tehnologii strategice pentru Europa cunoscută ca și STEP, cu scopul de a aduce în regiune dezvoltarea și producția tehnologiilor critice în domenii precum tehnologiile digitale, cele curate sau biotehnologiile.

Felicită Autoritatea de Management pentru eforturile depuse în implementarea priorității STEP, evidențiind în mod special colaborarea cu potențialii beneficiari și organizarea atelierelor de descoperire antreprenorială. Încurajează continuarea acestor demersuri pentru a sprijini dezvoltarea tehnologiilor critice atât în mediul urban, cât și în localitățile de dimensiuni mici.

Într-o viziune mai largă, legat de stadiul general al implementării, menționează că România a reatribuit aproximativ 1,5 miliarde de euro către noile priorități, dintre care 904 milioane de euro au fost direcționate către domeniul apărării, în concordanță cu provocările actuale și cu rolul strategic al țării în asigurarea securității Flancului Estic. Alte domenii importante vizate sunt locuințele sociale, platforma STEP și reziliența apei.

Revenind la Regiunea Centru, pe lângă această repriorizare a fondurilor, subliniază progresul înregistrat în implementarea programului. Din datele de la nivelul Comisiei, proiectele selectate reprezintă aproximativ 83% din alocarea totală, iar cheltuielile eligibile declarate de beneficiari se situează la aproape 14%. Consideră că aceste rezultate indică o traiectorie pozitivă și confirmă faptul că regiunea se află pe drumul corect pentru o implementare solidă și la timp.

Atrage totodată atenția asupra apropierii finalului perioadei de programare și subliniază importanța accelerării progresului în două direcții principale. În primul rând, este necesară intensificarea selecției de proiecte în domenii unde aceasta este mai redusă, precum cercetarea și inovarea, digitalizarea, competențele în arile de specializare inteligentă și tranziție, precum și protecția naturii și a biodiversității. În al doilea rând, și acest

aspect are o importanță globală la nivel de program, evidențiază necesitatea creșterii nivelului cheltuielilor, pentru că acest lucru ne arată că există progres în teren, iar din nou anul 2026 va fi foarte important pentru a menține rata de implementare și a menține rezultatele per total pe care le-am observat în Regiunea Centru.

În încheiere, doamna Strâmbeanu își exprimă aprecierea pentru oportunitatea de a prezenta contextul european și performanțele Regiunii Centru, menționând interesul pentru discuțiile și vizitele de proiect programate. Transmite, în numele Comisiei Europene, urări de succes pentru desfășurarea unui comitet de monitorizare productiv și cu discuții constructive. Precizează, de asemenea, că este însoțită de colega sa, doamna Otilia Ciobanu, care se va alătura ulterior reuniunii. Mulțumește încă o dată pentru invitație și pentru colaborare.

Domnul Simion Crețu mulțumește reprezentantei DG Regio pentru intervenție și pentru prezență și subliniază, încă o dată, că aceste aspecte reprezintă și pentru instituția pe care o reprezintă priorități majore. Acesta evidențiază faptul că principalul obiectiv îl constituie obținerea de rezultate concrete, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor prin creșterea gradului de absorbție. În acest sens, menționează că atingerea acestui obiectiv presupune realizarea angajamentelor asumate, anul în curs fiind unul dedicat contractărilor, precum și intensificării ritmului de absorbție, prin creșterea nivelului cheltuielilor, astfel încât să se asigure o evoluție constant ascendentă și să fie evitate eventuale dificultăți.

În continuare, o invită să intervină pe doamna Laura Marinaș – Directorul Direcției Generale Programare și Coordonare Sistem în cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, instituție cu un rol esențial în procesul de programare și în coordonarea sistemului de fonduri europene aferent politicii de coeziune. Doamna director general este prezentă în format online.

Doamna Laura Marinaș salută participanții și apreciază intervențiile anterioare, menționând că va aduce doar câteva elemente suplimentare. Subliniază faptul că actuala perioadă de programare reprezintă o inovație pentru România, prin introducerea programelor regionale, fiind important că aceste programe și, în contextul dat menționează Programul Regiunea Centru, reușesc să performeze.

Domnia sa punctează progresul înregistrat de program, arătând că rata proiectelor contractate a ajuns, conform raportărilor din sistem și a datelor furnizate de către Autoritatea de Management, la 78, aproximativ 80%, din alocarea totală, ceea ce reprezintă o evoluție semnificativă față de nivelul de aproximativ 33% înregistrat la finalul anului 2024. Menționează că există în continuare proiecte în proces de contractare și că, potrivit estimărilor și țințelor asumate de Autoritatea de Management, se preconizează atingerea unei rate de contractare de 100% sau chiar ușor peste acest nivel până la finalul anului.

Referindu-se la progresul financiar, precizează că plățile către beneficiari au depășit în prezent 17,4%, în creștere considerabilă față de nivelul de 3,72% înregistrat la sfârșitul anului 2024. În același timp, estimările indică faptul că aceste plăți ar putea depăși 33% din alocarea Uniunii Europene până la finalul anului.

În ceea ce privește rata de absorbție, arată că aceasta se situează în jurul valorii de 16%, respectiv 15,86%, incluzând prefinanțările și rambursările, ceea ce reflectă o creștere de peste 13 puncte procentuale comparativ cu nivelul de aproximativ 2,88% din decembrie 2024. Conform prognozelor, se așteaptă ca rata de absorbție să depășească 28–30% până la sfârșitul anului.

Apreciază că acest progres demonstrează eficiența eforturilor depuse în anii anteriori, când accentul a fost pus pe lansarea apelurilor și contractarea proiectelor, subliniind că în prezent programul intră într-o etapă firească a ciclului de implementare, în care proiectele contractate generează cheltuieli și plăți ce urmează a fi

rambursate de Comisia Europeană.

Pentru anul în curs, se așteaptă la cel puțin la o dublare a ratei de absorbție a sumelor primite de la Comisia Europeană, evidențiind necesitatea menținerii și chiar accelerării ritmului de implementare, inclusiv în vederea evitării riscurilor de dezangajare, menționând că sunt cereri de plată în valoare de aproximativ 100 de milioane de euro. De asemenea, atrage atenția asupra apropierii noii perioade de programare 2028–2034, subliniind importanța creșterii rapide a ratei de absorbție către niveluri cât mai apropiate de 100%.

Subliniază că atingerea acestor obiective este posibilă doar printr-un parteneriat solid între Autoritatea de Management, beneficiari și toate entitățile implicate în implementarea proiectelor. Din partea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, își exprimă deschiderea pentru identificarea de soluții comune la eventualele dificultăți și pentru asigurarea condițiilor necesare unei implementări eficiente.

În încheiere, felicită echipa pentru rezultatele obținute până în prezent și încurajează continuarea eforturilor pentru accelerarea implementării și atingerea obiectivelor programului, subliniind importanța impactului acestuia asupra dezvoltării economice și teritoriale a regiunii.

Domnul Simion Crețu mulțumește doamnei director pentru cuvintele adresate, cât și pentru deschiderea manifestată și sprijinul acordat în activitatea de implementare a programului.

Domnia sa propune intrarea în ordinea de zi și informează participanții că este întrunit cvorumul statutar. De asemenea, menționează că proiectul agendei reuniunii a fost transmis membrilor în termenul prevăzut de regulament.

În continuare, precizează că agenda cuprinde prezentări și documente care se încadrează în atribuțiile Comitetului de Monitorizare, scopul fiind analizarea acestora și adoptarea deciziilor necesare. Sunt incluse șase proiecte de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente unui număr egal de priorități, zece prezentări (cinci referitoare la metodologii și cinci pe alte teme), precum și două informări: una privind planul de evaluare al programului și cealaltă referitoare la stadiul implementării instrumentelor financiare.

Președintele Comitetului de Monitorizare supune la vot agenda reuniunii, constatând aprobarea în unanimitate a agendei reuniunii.

Apoi, domnul Crețu dă cuvântul domnului Dan Popa, directorul AM PR Centru și vicepreședinte al Comitetului de Monitorizare, pentru a susține prima prezentare conform agendei.

Domnul Dan Popa, Director AM PR Centru, prezintă stadiul implementării Programului "Regiunea Centru" 2021-2027 – realizări și provocări.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și apreciază faptul că aceasta a oferit o imagine de ansamblu asupra funcționării Programului Regiunea Centru în perioada analizată.

Domnia sa subliniază că, deși există numeroase aspecte pozitive, sunt și elemente care necesită îmbunătățiri. În acest context, menționează că una dintre principalele dificultăți întâmpinate a fost diversificarea oportunităților de finanțare, prin apariția unor programe precum PNRR, Anghel Saligny, CNI sau Fondul de Mediu, adresate în mare măsură aceluiași categorii de beneficiari din sectorul public. Această situație a determinat o redistribuire a interesului și capacității administrative a beneficiarilor, mulți dintre aceștia orientându-se către programele cu termene de implementare mai scurte, în detrimentul Programului Regiunea Centru, care are un orizont de finalizare mai îndepărtat, respectiv anul 2029. De asemenea, menționează că unii beneficiari nu au reușit să finalizeze la timp procedurile de achiziție sau pregătirea documentațiilor, pierzând astfel anumite oportunități.

Totodată, domnul Crețu evidențiază faptul că, în prezent, se înregistrează o recuperare a acestor întârzieri, programul situându-se într-un trend pozitiv. Cu toate acestea, atrage atenția asupra unor probleme în etapa de implementare a proiectelor contractate. Astfel, la nivelul lunii ianuarie, gradul de realizare a fost de aproximativ 35%, ceea ce înseamnă că doar unul din trei beneficiari a depus documentațiile prevăzute. La finalul lunii februarie, progresul a crescut doar la puțin peste 40%, aspect care ridică semne de îngrijorare și necesită măsuri de corecție.

În continuare, subliniază importanța respectării graficelor de implementare și a încadrării în termene rezonabile, chiar și în condițiile apariției unor dificultăți inerente proiectelor de amploare, astfel încât nivelul de implementare să rămână într-o zonă acceptabilă.

În încheiere, domnia sa invită participanții să intervină cu întrebări sau observații și dă cuvântul doamnei Lucia Crăciun, Director general al Autorității de Certificare și Plată – ACP.

Doamna Director general Lucia Crăciun ia cuvântul, salută participanții și mulțumește pentru invitație, precizând că prezența sa la reuniune reflectă deschiderea instituției de a sprijini Autoritatea de Management pentru Programul Regiunea Centru.

În introducere, menționează că, în mod tradițional, Ministerul Finanțelor aduce mai degrabă vești prudente, explicând acest lucru prin necesitatea unei abordări realiste, în contextul constrângerilor existente, inclusiv al procedurii de deficit excesiv în care se află România.

Domnia sa anunță o evoluție pozitivă, respectiv transmiterea, în luna februarie 2026, a primei cereri de plată către Comisia Europeană, în valoare de aproximativ 19 milioane euro, sumă care a fost deja încasată la data de 16 martie 2026.

Referitor la stadiul implementării, menționează că, deși rezultatele proiectelor sunt bune, programul se confruntă în continuare cu dificultăți din perspectiva fluxului de numerar. Astfel, explică faptul că, în urma cererilor de plată transmise la Comisia Europeană, fondurile sunt încasate conform solicitărilor, însă există în continuare un decalaj între sumele solicitate de beneficiari și cele declarate la Comisie. Acest decalaj este estimat la aproximativ 38 de milioane euro în anul 2026, ceea ce determină menținerea unui cashflow negativ la nivelul programului.

În aceste condiții, pentru asigurarea plăților către beneficiari și evitarea întârzierilor, se recurge în continuare la fondul de indisponibilități temporare, respectiv la resurse din bugetul de stat. Subliniind acest aspect, evidențiază faptul că bugetul de stat sprijină semnificativ implementarea programelor finanțate din fonduri europene, prin asigurarea sumelor necesare în situațiile în care fondurile de la Comisia Europeană nu sunt suficiente, pentru ca Autoritățile de Management să poată plăti beneficiarii. Adică, cu alte cuvinte, să nu existe întârzieri la plată și să fie respectate calendarele.

Atrage atenția că respectarea calendarelor de plată depinde în mod direct de ritmul de implementare al proiectelor și subliniază că responsabilitatea principală revine beneficiarilor, aceștia trebuind să accelereze implementarea și să transmită la timp cererile de rambursare. Reiterează ideea exprimată și în cadrul altor reuniuni, conform căreia este necesară creșterea vitezei de implementare, pentru a evita presiunea asupra bugetului de stat.

În ceea ce privește gradul de absorbție, precizează că ACP calculează acest indicator pe baza rambursărilor de la Comisia Europeană, fără a include prefinanțările, acestea din urmă necesitând justificare ulterioară prin cereri de plată. Astfel, gradul de absorbție este de aproximativ 14%, ușor sub media programelor regionale, estimată la circa 15%, însă consideră că poziționarea programului rămâne una relativ bună. Menționează totodată că, la nivel național, gradul de absorbție (calculat după aceeași metodologie, fără a include programele din agricultură și cooperare transfrontalieră) este de aproximativ 22%.

Doamna Director Lucia Crăciun informează că au fost aprobate creditele de angajament pentru anul 2026 conform propunerilor Autorității de Management, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv. În ceea ce privește creditele bugetare, deși nivelul acestora este ușor sub așteptări, apreciază că sumele disponibile sunt suficiente pentru susținerea implementării în perioada următoare.

Semnalează, de asemenea, existența unui risc de dezangajare în valoare de aproximativ 105 milioane euro, exprimându-și însă încrederea că acesta va putea fi acoperit, având în vedere prognozele. În acest sens, subliniază necesitatea atingerii unei medii de aproximativ 30 de milioane euro per cerere de plată transmisă Comisiei Europene, în condițiile în care mai sunt de depus încă cinci cereri în cursul anului, prima cerere transmisă fiind sub acest nivel.

În final, evidențiază importanța realizării unor prognoze cât mai realiste, corelate cu capacitatea efectivă de implementare, inclusiv în contextul constrângerilor existente la nivelul Comisiei Europene. Reiterează apelul către beneficiari de a accelera implementarea proiectelor și de a respecta graficele de plată, subliniind că doar printr-un efort comun poate fi asigurată buna derulare a Programului Regiunea Centru. Mulțumește participanților și le urează succes în continuare.

Domnul Simion Crețu mulțumește doamnei Director General pentru intervenție, apreciind atât observațiile formulate, cât și mesajul de responsabilitate comună. Își exprimă convingerea că riscurile vor fi asumate împreună, în primul rând de beneficiari, în al doilea rând de Autoritatea de Management și, nu în ultimul rând, de societate, comunități și mediul privat. Subliniază că perspectivele financiare sunt în continuare favorabile și că procesul de implementare a proiectelor va continua, atât prin fonduri europene, cât și prin contribuțiile bugetului național.

Îl invită pe domnul Ioan Levițchi, Director Departament Politici Regionale, să prezinte proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – „O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, OS 1.1, Intervenția 1.2.2 – Clustere inovative, actualizate.

Domnul Ioan Levițchi prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – „O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, OS 1.1, Intervenția 1.2.2 – Clustere inovative, actualizate.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare, invită participanții să intervină sau să pună întrebări, dacă este cazul, și supune aprobării proiectul de decizie. Menționează că „Universitatea Lucian Blaga” din Sibiu a notificat potențiale incompatibilități, motiv pentru care nu participă la vot. Proiectul de decizie este aprobat în unanimitate.

Domnul Simion Crețu propune abordarea următorului punct din agenda întâlnirii, respectiv proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.3, Acțiunea 1.5. Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM, Intervenția 1.5.2 Parcuri industriale în domenii RIS și dă cuvântul domnului **Ioan Levițchi**.

Domnul Ioan Levițchi prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice

pentru o economie inteligentă, OS 1.3, Acțiunea 1.5. Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM, Intervenția 1.5.2 - Parcuri industriale în domeniul RIS.

Domnul Dosa Szilard, reprezentantul Municipiului Miercurea Ciuc, menționează că se intenționează depunerea unei cereri de finanțare, însă proiectul este doar în faza de elaborare a PUZ-ului. În acest context, întreabă dacă va fi un apel cu termen limită de depunere și care va fi termenul limită de depunere, respectiv, care este momentul preconizat al finalizării apelului.

Domnul Simion Crețu precizează că, cel mai probabil, lansarea apelului va avea loc în septembrie. Domnia sa amintește că discuțiile cu Primăria Municipiului Miercurea Ciuc pe această temă au început de aproximativ doi ani și că unele probleme legate de terenuri au fost mai dificile, urmând a fi discutate în continuare. În prezent, nu se anticipează luarea altor decizii majore.

Totodată, menționează că s-a constatat că există interes pentru această inițiativă. În cadrul unei întâlniri la care au participat aproape 20 de potențiali beneficiari, aceștia au manifestat un interes real față de acest subiect, același interes reieșind și din comunicarea cu mediul rural.

De asemenea, domnul Crețu subliniază că regiunea dispune de 17 parcuri industriale care, în urma modificărilor, pot răspunde unor nevoi specifice. Abordarea privind finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii din parcuri pentru dezvoltarea serviciilor dedicate IMM-urilor a fost ajustată, având în vedere calendarul de implementare care anterior împiedica realizarea proiectelor într-un timp util.

Domnia sa precizează că, la sfârșitul acestui an sau începutul anului următor, se va organiza un apel dedicat parcurilor industriale din regiune. Această abordare este rezultatul discuțiilor cu Consiliul Concurenței, cu MIPE și cu Comisia Europeană, prin DG Regio.

Doamna Liviana Strâmbeanu precizează că această intervenție este discutată de ceva timp și că se bucură de interes în ecosistem, ceea ce susține aprobarea ei în cadrul ședinței.

Domnia sa menționează că serviciile avansate sunt foarte importante pentru viitorul parcurilor industriale, acestea evoluând de la parcuri industriale tradiționale spre parcuri de specializare inteligentă. Doamna Strâmbeanu susține ideea dezvoltării acestor capacități încă din prezent și precizează că monitorizarea derulării apelului subsecvent va fi atent urmărită.

De asemenea, domnia sa subliniază importanța introducerii subcriteriului care să stimuleze interesul pentru acest tip de activitate, astfel încât să fie o opțiune clară și atractivă pentru potențialii beneficiari. Ea recomandă ca, în elaborarea ghidului, acest aspect să fie suficient punctat, adică să fie clar o opțiune de activitate și să se detalieze ce înseamnă mai exact serviciile avansate și dezvoltarea capacității în această direcție, astfel încât majoritatea potențialilor beneficiari care și-au manifestat deja interesul să se îndrepte spre această direcție.

În final, domnia sa precizează că evaluarea generală privind metodologia și criteriile de selecție este pozitivă și își exprimă așteptarea ca intervenția să fie implementată efectiv.

Domnul Simion Crețu invită participanții să facă observații sau să pună întrebări, dacă este cazul. Menționează că mai mulți membri ai CM au notificat potențiale incompatibilități, motiv pentru care nu participă la vot și precizează că în această situație se află Primăria Orașului Săliște, Consiliul Județean Mureș, Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc și Primăria Municipiului Alba Iulia. Supune aprobării proiectul de decizie, acesta fiind aprobat în unanimitate.

Domnul Crețu propune trecerea la următorul punct din agenda întâlnirii, respectiv proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Apelului privind Pactul de integritate, Prioritatea 9 - Asistență Tehnică și dă cuvântul doamnei Adriana Scheau, Director Departament Gestionare Program.

Doamna Adriana Scheau prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Apelului privind Pactul de integritate, Prioritatea 9 - Asistență Tehnică.

Domnul Simion Crețu invită participanții să facă observații sau să pună întrebări, dacă este cazul.

Primăria Municipiului Alba Iulia notifică potențiale incompatibilități, motiv pentru care nu participă la vot.

Domnul Simion Crețu supune aprobării proiectul de decizie, acesta fiind aprobat în unanimitate.

Pauza de prânz

Domnul Simion Crețu propune reluarea lucrărilor în cadrul reuniunii Comitetului de Monitorizare, cu prezentarea proiectului de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă, OS 2.8, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane), apel competitiv. Dă cuvântul doamnei director Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă, OS 2.8, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane), apel competitiv.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și invită participanții să facă observații sau să pună întrebări, dacă este cazul. Menționează că mai mulți membri ai CM au notificat potențiale incompatibilități, motiv pentru care nu participă la vot și menționează că în această situație se află Primăria Municipiului Miercurea Ciuc, Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, Primăria Municipiului Alba Iulia și Asociația Grup Milvus (aceasta din urmă a trimis notificare scrisă dar nu este prezentă la ședință). Supune aprobării proiectul de decizie, acesta fiind aprobat în unanimitate.

Domnul Președinte Crețu propune trecerea la următorul punct din agenda întâlnirii, respectiv proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, OS 2.7, Acțiunea 3.3 – Infrastructură verde și albastră în municipiile Regiunii Centru, apel competitiv.

Domnul Tudor Udrea prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, OS 2.7, Acțiunea 3.3 – Infrastructură verde și albastră în municipiile Regiunii Centru, apel competitiv.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și invită participanții să facă observații sau să pună întrebări.

Doamna Liviana Strâmbeanu intervine, menționând că o reprezintă în acest context pe colega sa Mariana Iușco, care se ocupă în general de infrastructura verde-albastră. Domnia sa formulează o serie de observații și recomandări privind metodologia prezentată.

În primul rând, subliniază faptul că o parte dintre activitățile încadrate ca activități auxiliare investiției de bază, precum sistemele de irigații, aleile permeabile sau soluțiile bazate pe natură, ar fi putut fi considerate activități de bază, în special în măsura în care contribuie la menținerea biodiversității. În opinia sa, unele dintre aceste elemente au o relevanță suficient de ridicată pentru a fi incluse în categoria principală, ceea ce ar putea conduce la implementarea unor soluții mai prietenoase cu mediul și mai puțin invazive.

În al doilea rând, evidențiază necesitatea menținerii unui echilibru între maturitatea proiectelor și calitatea acestora din perspectiva contribuției la creșterea biodiversității. Deși înțelege importanța maturității în contextul relansării intervenției, consideră esențial ca aceasta să nu prevaleze în detrimentul calității componentelor de mediu, cele două dimensiuni reprezentând priorități complementare ce trebuie atent corelate.

Totodată, menționează că, recent, în anul 2025, a fost elaborat, cu sprijinul unor experți contractați de DG Regio, un ghid de bune practici privind dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre în România. Domnia sa recomandă analizarea posibilității de a include acest document în ghidul destinat aplicanților, apreciind că ar constitui un element valoros de orientare.

În încheiere, doamna Strâmbeanu exprimă o apreciere general pozitivă atât pentru această intervenție, cât și pentru cea anterioară, subliniind că relansarea lor sub forma unor apeluri competitive reprezintă un demers benefic pentru utilizarea integrală și eficientă a fondurilor disponibile.

Domnul Florin Andronescu, Directorul Agenției Locale a Energiei Alba (ALEA), intervine, în continuarea observațiilor formulate anterior de doamna Liviana Strâmbeanu, subliniind oportunitatea apelului, care răspunde unei preocupări tot mai prezente la nivelul municipiilor din România, și anume adaptarea la schimbările climatice.

În acest sens, apreciază în mod pozitiv includerea în ghid a unor criterii de punctaj care vizează contribuția proiectelor la adaptarea la riscuri climatice emergente. Menționează, cu titlu de exemplu, fenomene precum ariditatea determinată de secetă excesivă, dar și episoadele de precipitații intense, care conduc la acumulări rapide și semnificative de apă în mediul urban. În opinia sa, soluțiile bazate pe natură reprezintă un răspuns adecvat pentru aceste provocări, oferind ca exemplu conceptul de tip „Sponge City”, aflat într-un proces de dezvoltare accelerată la nivel european.

Totodată, atrage atenția asupra unei dificultăți majore întâmpinate de administrațiile locale, respectiv lipsa resurselor financiare disponibile pe piață pentru implementarea unor astfel de intervenții. Deși unele orașe conștientizează necesitatea acestor măsuri, ele nu dispun de fondurile necesare pentru a le pune în practică. În acest context, consideră că proiectele pilot finanțate prin Programul Regiunea Centru pot avea un rol esențial în generarea unor exemple de bună practică, care să poată fi ulterior replicate la scară mai largă.

Doamna Adriana Mureșan intervine, cu privire la aspectele menționate anterior de doamna Liviana Strâmbeanu, precizând că aspectele semnalate au fost deja discutate în cadrul întâlnirii tehnice anterioare. Domnia sa explică faptul că, o parte a acțiunilor auxiliare au făcut obiectul negocierilor din etapa de elaborare a programului, însă nu au fost acceptate ca activități de bază, fiind încadrate exclusiv în categoria activităților auxiliare, cum este cazul sistemelor de irigații sau al altor intervenții similare. Totodată, subliniază că, pentru a asigura un tratament egal în raport cu apelurile anterioare, s-a menținut această abordare, în contextul în care anumite activități nu sunt permise prin programul aprobat.

Referitor la ghidul de bune practici, doamna Mureșan menționează că acesta a fost transmis tuturor

municipiilor și orașelor din regiune, iar o parte dintre prevederile sale au fost deja integrate în ghidul solicitantului. Aceste elemente se regăsesc atât în cadrul apelului anterior, cât și în ghidul aferent actualului apel competitiv.

În ceea ce privește criteriile de evaluare, domnia sa arată că, în urma întâlnirii tehnice, a fost redusă ponderea componentei de maturitate a proiectelor și, concomitent, a fost acordat un punct suplimentar componentei de biodiversitate în procesul de evaluare și selecție.

Totodată, doamna Mureșan ia act de observațiile formulate de domnul Andronescu și precizează că, în ceea ce privește componenta de adaptare la schimbările climatice, apelul actual are la bază fondurile rămase neutilizate din apelul destinat municipiilor pentru infrastructura verde, având ca obiectiv principal infrastructura verde și biodiversitatea. În măsura în care proiectele propuse pentru dezvoltarea infrastructurii verzi la nivelul municipiilor pot integra și aspecte legate de biodiversitate, acestea pot fi incluse în cadrul proiectelor. În încheiere, menționează că aceste aspecte pot face obiectul unor analize suplimentare în continuare.

Domnul Simion Crețu intervine, solicitând o clarificare din perspectiva membrilor CM. Domnia sa arată că a fost prezentat un proiect de decizie, asupra căruia au fost formulate anumite observații, și întreabă dacă se consideră necesare modificări ale acestuia. În cazul în care sunt necesare ajustări, precizează că acestea ar trebui prezentate în cadrul ședinței.

Doamna Adriana Mureșan menționează că punctajul suplimentar acordat anterior pentru componenta de biodiversitate, ulterior redus, este deja integrat în metodologia prezentată. Totodată, subliniază că, din punctul de vedere al Autorității de Management, nu mai sunt necesar a fi operate alte modificări.

Domnul Simion Crețu solicită un punct de vedere din partea doamnei Liviana Strâmbeanu, cu privire la această formă.

Doamna Liviana Strâmbeanu precizează că un comentariu suplimentar pe acest subiect va fi enunțat de către doamna Mariana Iușco, prezentă online la reuniunea CM. Domnia sa apreciază că, în ceea ce privește revizuirea punctajului, există un echilibru mai bun comparativ cu varianta discutată în cadrul întâlnirii tehnice cu Autoritatea de Management.

Doamna Mariana Iușco subliniază că modificarea punctajului reflectă o susținere și o motivare mai accentuată a beneficiarilor pentru includerea măsurilor de biodiversitate în proiecte. Precizează că este conștientă de faptul că proiectele se află deja în stadii avansate de elaborare, la nivel de proiect tehnic, în contextul etapelor de implementare, însă evidențiază că există în continuare soluții punctuale care pot fi integrate, chiar și în această fază.

De asemenea, arată că există idei care pot contribui la îmbunătățirea biodiversității fără a necesita bugete semnificative. În acest sens, menționează ghidul recomandat anterior, elaborat cu sprijinul unor experți externi în domeniul infrastructurii verzi-albastre, ca sursă de inspirație pentru integrarea acestor măsuri.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru intervenții și menționează că mai mulți membri ai CM au notificat potențiale incompatibilități, motiv pentru care nu participă la vot. În această situație se află Primăria Municipiului Miercurea Ciuc, Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, Primăria Municipiului Alba Iulia și Asociația Grup Milvus (aceasta din urmă a trimis notificare scrisă, dar nu este prezentă la ședință). Supune

aprobării proiectul de decizie, acesta fiind aprobat în unanimitate.

Domnul Președinte Crețu propune trecerea la următorul punct din agenda întâlnirii, respectiv proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 8 - O regiune atractivă, OS 5.1, Acțiunea 8.3 - Dezvoltare urbană integrată prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din municipiile și orașele Regiunii Centru, actualizată.

Domnul Tudor Udrea prezintă proiectul de decizie privind aprobarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 8 - O regiune atractivă, OS 5.1, Acțiunea 8.3 - Dezvoltare urbană integrată prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din municipiile și orașele Regiunii Centru, actualizată.

Domnul Simion Crețu invită participanții să facă observații sau să pună întrebări, dacă este cazul. Menționează că mai mulți membri ai CM au notificat potențiale incompatibilități, motiv pentru care nu participă la vot și menționează că în această situație se află Primăria Municipiului Alba Iulia, Primăria Orașului Săliște, Consiliul Județean Mureș și Primăria Municipiului Miercurea Ciuc. Supune aprobării proiectul de decizie, acesta fiind aprobat în unanimitate.

Domnul Președinte Crețu menționează apoi că ordinea de zi include în continuare două prezentări de propuneri de metodologie. Cele două propuneri sunt la prima iterație, urmând o perioadă de lucru, de discuții privind aceste propuneri, iar sugestiile exprimate vor fi discutate și luate în considerare la momentul redactării proiectelor de decizii care vor fi supuse aprobării. Dă cuvântul domnului Tudor Udrea, pentru a prezenta propunerile de metodologie și criterii de evaluare și selecție aferente Priorității 8 - O regiune atractivă, OS 5.1, Acțiunea 8.1 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru, apel competitiv.

Domnul Tudor Udrea prezintă propunerile de metodologie și criterii de evaluare și selecție aferente Priorității 8 - O regiune atractivă, OS 5.1, Acțiunea 8.1 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru, apel competitiv.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și, întrucât nu sunt intervenții, dă cuvântul doamnei director Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan prezintă metodologia și criteriile de evaluare și selecție aferente Priorității 6 - O regiune educată, OS 4.2, Acțiunea 6.4 - Școli verzi.

Domnul Simion Crețu invită participanții să facă observații sau să pună întrebări și dă cuvântului domnului Gheorghe Damian, primarul comunei Ciugud, reprezentantul Asociației Țara Secașelor Alba – Sibiu.

Domnul Gherghe Damian adresează felicitări pentru modificarea programului, atât conducerii ADR Centru și Autorității de Management, cât și echipei implicate. De asemenea, își exprimă aprecierea față de ministrul Dragoș Pîslaru pentru deschiderea de a integra aceste finanțări în programele regionale, precum și față de reprezentanții Comisiei Europene pentru rapiditatea cu care au fost aprobate modificările propuse.

În continuare, subliniază necesitatea majoră de investiții în domeniul educației la nivel național, exprimându-și totodată dezamăgirea față de nivelul relativ redus al alocărilor din PIB pentru acest sector. În acest context, consideră binevenită oportunitatea creată prin noul program.

Ulterior, formulează o serie de întrebări punctuale privind implementarea. În primul rând, solicită clarificări referitoare la calendarul estimativ pentru lansarea apelului de proiecte și publicarea ghidului solicitantului. De asemenea, adresează întrebări punctuale cu privire la stabilirea unor plafoane de cheltuieli eligibile în cadrul ghidului, în special în raport cu costuri unitare, precum costul pe metru pătrat sau alte repere similare.

În ceea ce privește criteriul maturității proiectelor, acesta solicită precizări asupra modului de evaluare, respectiv dacă punctajul acordat va fi cumulativ sau selectiv, respectiv dacă maturitate poate să însemne doar proiect tehnic. Exemplifică prin situații concrete în care proiectele pot avea diferite niveluri de pregătire, de la existența proiectului tehnic, la contract de lucrări și ordinul de începere dat, sau până la semnarea contractului de finanțare să fie deja efectuate și cheltuieli și întreabă în ce măsură aceste cheltuieli efectuate anterior semnării contractului de finanțare pot fi considerate eligibile.

Totodată, ridică o problemă legată de corelarea valorii totale a proiectului cu plafonul maxim eligibil, oferind exemplul unui proiect în valoare de 10 milioane de euro, în condițiile unei finanțări maxime eligibile de 5 milioane de euro, și solicită recomandări privind structurarea bugetului pentru a evita dificultăți în implementare.

În final, aduce în discuție o situație specifică generată de constrângerile impuse prin PNRR, care au determinat stabilirea unor termene scurte de execuție a lucrărilor, care trebuiau finalizate până la data de 31.08.2026. Menționează cazuri în care contractele inițiale au fost gândite pe perioade scurte, fiind ulterior extinse din cauza rezilierii contractului de finanțare și a preluării investițiilor din bugetele locale. În acest context, solicită clarificări privind posibilitatea ajustării duratei contractelor de lucrări, inclusiv reducerea perioadei de execuție, cu acordul constructorului, în funcție de valoarea ajutorului financiar primit.

Adriana Mureșan precizează un calendar orientativ care cuprinde consultarea publică în luna aprilie a acestui an, iar apelul să fie deschis în perioada mai–septembrie.

Ca și eligibilitate a cheltuielilor, acestea sunt eligibile din data 22.12.2025, când a fost inițiată modificarea în SFC a Programului Regiunea Centru, cu includerea acestor acțiuni. În cadrul apelului de proiecte din cadrul PR Centru nu se aplică plafonări pe tipuri de cheltuieli eligibile (costuri unitare). Cheltuielile necesare vor trebui incluse în bugetul proiectului, iar valoarea acestora va trebui justificată prin oferte. Ca și criteriu de eligibilitate singurele valori care trebuie respectate sunt cele privind valoarea minimă și maximă eligibilă a proiectelor.

În ceea ce privește maturitatea proiectului, punctajul nu este cumulativ. Proiectul va fi punctat în funcție de gradul său de maturitate. Astfel, dacă proiectul are doar PT va primi un punctaj, iar dacă are și contract de lucrări se va încadra în altă categorie și va primi un alt punctaj, mai mare.

Doamna Alina Ștefan, Șef Birou în cadrul Primăria Municipiului Sibiu, intervine subliniind importanța investițiilor în educație și menționând experiența pozitivă a instituției în accesarea fondurilor provenite din programe gestionate de către ADR Centru. În continuare, precizează că municipiul Sibiu are un proiect inclus pe lista de rezervă în cadrul PNRR și formulează solicitarea de a fi analizată posibilitatea ca și aceste proiecte să poată accesa finanțare.

Domnia sa subliniază că, deși este justificată acordarea priorității proiectelor care au deja contracte de finanțare, există posibilitatea ca nu toate unitățile administrativ-teritoriale eligibile să depună proiecte, ceea ce ar putea conduce la disponibilizarea unor fonduri. În acest context, solicită ca și proiectele aflate pe lista de rezervă, chiar în absența unui contract de finanțare, să poată participa în cadrul apelului.

Doamna Adriana Mureșan precizează că eligibilitatea este limitată la proiectele deja contractate, argumentând că necesarul de finanțare existent depășește alocarea disponibilă, motiv pentru care apelul este organizat în regim competitiv.

În continuare, **domnul Simion Crețu** solicită clarificări cu privire la existența altor proiecte aflate în situații similare.

Doamna Bianca Kraila, Șef Serviciu în cadrul Primăria Municipiului Brașov, intervine și confirmă că aceeași situație se regăsește și la nivelul municipiului Brașov. În acest sens, aceasta formulează o solicitare similară privind acceptarea proiectelor aflate pe lista de rezervă, chiar și în condițiile unui punctaj mai redus, pentru a permite accesul acestora la finanțare în eventualitatea disponibilizării unor fonduri.

Domnul Simion Crețu intervine, luând act de solicitările formulate anterior și subliniind complexitatea reluării unui nou proces de selecție pentru proiecte aflate în alte stadii decât cele vizate inițial. Acesta evidențiază faptul că proiectele incluse în prezent în program sunt deja contractate, unele aflându-se chiar în faza de execuție, iar reluarea procedurilor ar presupune întârzieri semnificative, fără garanția unor rezultate imediate. Totodată, menționează că propunerile au fost înregistrate și vor fi analizate ulterior, fără a crea însă așteptări nerealiste în acest moment. Precizează că ghidul a fost deja prezentat, urmând ca în cursul lunii aprilie să fie supus dezbaterii publice, etapă în care pot fi transmise observații și propuneri suplimentare. În încheiere, își exprimă deschiderea de a identifica eventuale soluții alternative și speranța formulării unui răspuns favorabil, dacă acest lucru va fi posibil, subliniind că actualul portofoliu de proiecte a fost selectat dintre inițiativele aflate într-un stadiu avansat de pregătire, unele confruntându-se deja cu dificultăți de finanțare.

Doamna Otilia Ciobanu adresează aprecieri pentru eforturile depuse de Autoritatea de Management în elaborarea programului. Aceasta evidențiază câteva aspecte de interes major din perspectiva instituției pe care o reprezintă.

În primul rând, subliniază importanța contribuției tuturor investițiilor în educație la desegregare, apreciind includerea explicită în program a cerințelor privind autoevaluarea și adoptarea de măsuri concrete în acest sens. Menționează că vor analiza cu interes ghidul solicitantului și vor putea formula eventuale recomandări suplimentare privind măsuri complementare.

În continuare, atrage atenția asupra contextului regional, arătând că Regiunea Centru are o pondere ridicată a populației de etnie romă și prezintă o statistică la nivel național conform căreia copiii de etnie romă sunt afectați de segregare în proporție de 43%, comparativ cu media Uniunii Europene de 28%. În acest context, își exprimă aprecierea pentru includerea în program a referințelor privind copiii cu cerințe educaționale speciale și pentru încurajarea participării acestora în învățământul de masă.

În final, subliniază importanța măsurilor complementare finanțate prin FSE+, considerate esențiale pentru combaterea abandonului școlar și sprijinirea copiilor din medii vulnerabile. Evidențiază rolul unor intervenții precum programele de tip „școală după școală” sau acordarea unei mese calde, apreciind faptul că aceste componente sunt integrate în noua linie de finanțare și încurajând potențialii beneficiari prezenți să valorifice aceste oportunități.

În încheierea lucrărilor primei zile, domnul Simion Crețu oferă participanților detalii privind vizita la câteva proiecte de succes din Târgu Mureș, propusă a se desfășura conform agendei la finalul primei zile a reuniunii de lucru a Comitetului de Monitorizare.

Agenda reuniunii pentru ziua a doua a reuniunii (24.03.2026) a fost următoarea:

- Prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.3, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.3 - Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI ;
- Prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 7 – O regiune cu turism sustenabil, OS 4.6, Acțiunea 7.3 – Sprijinirea protecției, conservării și valorificării durabile a patrimoniului cultural și natural și stimularea dezvoltării zonelor turistice din ITI;
- Prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție aferente Priorității 11 - O regiune cu locuințe sociale sustenabile, OS 4.7, Acțiunea 11.1. Locuințe sociale;
- Informare privind implementarea Planului de Evaluare al PR Centru;
- Prezentare Raport final de evaluare Tema 3 – Eficienta energetică;
- Prezentare Raport final de evaluare Tema 2 – Digitalizare;
- Prezentare Raport final de evaluare Tema 7 – Sistem de implementare;
- Prezentare Raport implementare pentru anul 2025 a Planului de comunicare aferent PR Centru și acțiunile de comunicare prevăzute pentru anul 2026;
- Informare privind implementarea instrumentelor financiare la nivelul PR Centru.

Domnul Simion Crețu, Președintele Comitetului Monitorizare pentru Programul “Regiunea Centru” de și director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru deschide cea de a doua zi a reuniunii CM PR Centru, în cadrul căreia, conform agendei, urmează prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.3, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.3 - Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI . Dă cuvântul doamnei director Adriana Scheau.

Doamna Adriana Scheau prezintă metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.3, Acțiunea 1.4, Intervenția 1.4.3 – Creșterea Competitivității IMM din cadrul ITI.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și subliniază faptul că finanțarea celor două instrumente teritoriale integrate din Regiunea Centru a fost introdusă ulterior aprobării programului. Acesta explică faptul că finanțarea ITI-urilor se realizează în mod transversal, din mai multe programe operaționale, fiecare beneficiind de un buget propriu, stabilit în funcție de disponibilitățile existente la momentul modificării programului, și nu neapărat în raport cu nevoile identificate în teritoriu.

Totodată, evidențiază că, având în vedere faptul că Programul era deja în curs de implementare la momentul includerii acestor instrumente, măsurile și obiectivele finanțate sunt mai restrânse. Menționează că acest tip de finanțare este destinat sprijinirii unor zone cu provocări specifice, precum Delta Dunării, Valea Jiului, Munții Apuseni sau Țara Făgărașului, fiecare având particularități distincte. În acest context, subliniază dimensiunea și complexitatea ITI „Moșii Țara de Piatră”, care acoperă peste 80 de localități din trei regiuni de dezvoltare (Centru, Vest și Nord-Vest), zona fiind caracterizată printr-un nivel de dezvoltare redus, chiar dacă este bogată în resurse, cât și printr-un fenomen accentuat de depopulare. În ceea ce privește implementarea, precizează că se urmărește dezvoltarea procesului, astfel încât strategiile aprobate să poată fi aplicate cu impact real, pe baza unor priorități clar definite.

Referitor la finanțarea microîntreprinderilor, arată că proiectele trebuie avizate individual de adunarea generală a asociației ITI, chiar dacă domeniile de activitate (codurile CAEN), au fost anterior stabilite și agreate împreună cu Autoritatea de Management. În acest sens, exprimă deschiderea pentru o mai bună corelare a proiectelor cu nevoile și parteneriatele din teritoriu.

În concluzie, subliniază că această linie de finanțare dedicată microîntreprinderilor are rolul de a contribui la implementarea strategiilor ITI și la dezvoltarea zonelor vizate. De asemenea, menționează că, în perspectiva perioadei următoare, se preconizează continuarea finanțării ITI-urilor prin politica de coeziune, pe baza strategiilor regionale, aceasta fiind direcția generală de evoluție. În acest context, monitorizarea indicatorilor

economici, sociali și teritoriali va permite identificarea unor măsuri concrete, adaptate nevoilor specifice ale acestor regiuni.

Doamna Liviana Strâmbeanu intervine, confirmând faptul că, în cadrul întâlnirii de specialitate desfășurate în ziua anterioară, s-a stabilit necesitatea obținerii unui aviz din partea ADI și pentru această intervenție. Precizează că avizul va avea două componente distincte: pe de o parte, verificarea conformității cu strategia, iar pe de altă parte, evaluarea caracterului integrat al proiectelor.

Referitor la componenta de conformitate, subliniază că analiza nu se va limita la simpla corelare a codurilor CAEN, ci va urmări o înțelegere mai aprofundată a activității întreprinderilor, inclusiv verificarea experienței reale a acestora în domeniile pentru care solicită finanțare.

În ceea ce privește caracterul integrat, evidențiază disponibilitatea echipei sale de a sprijini și asista reprezentanții ADR în dialogul cu ITI-urile, în vederea identificării celor mai adecvate abordări. Menționează că, în contextul apelului dedicat IMM-urilor, caracterul integrat ar putea fi reflectat inclusiv prin dezvoltarea unor activități complementare în proximitatea proiectelor, subliniind dorința unei colaborări mai strânse, în special în condițiile în care ITI-urile beneficiază în prezent de alocări dedicate.

Pe partea de observații generale privind sprijinul acordat IMM-urilor, precizează că acestea nu sunt substanțiale, având în vedere că logica intervenției este deja într-o formă relativ dezvoltată.

Totuși, formulează câteva recomandări punctuale discutate anterior cu Autoritatea de Management. Astfel, menționează că activitatea de dezvoltare comercială și internaționalizare, inclusă ca activitate conexasă, este considerată deosebit de valoroasă, motiv pentru care se propune acordarea unui punctaj suplimentar IMM-urilor care integrează astfel de inițiative în proiectele lor.

În domeniul inovării, recomandă extinderea abordării prin includerea inovării organizaționale, având în vedere specificul teritoriilor vizate, unde nu toate IMM-urile au capacitatea de a dezvolta inovarea de produs sau proces. Până a lua în considerare inovarea organizațională, pot fi punctate în plus și acele IMM-uri care totuși depun efortul de a dezvolta noi modele de afaceri, de exemplu, deci se dezvoltă într-o direcție inovativă într-o oarecare măsură.

Referitor la investițiile în instruire, subliniază necesitatea ca acestea să nu aibă un caracter general, ci să fie corelate cu strategia de specializare inteligentă, vizând fie managementul inovării în IMM-uri, în domeniile relevante, fie de competențele antreprenoriale.

În final, aduce în discuție sub-criteriul 1.3, considerat deosebit de valoros, care vizează combinarea tehnicilor avansate de manufacturare cu tehnologiile digitale. Recomandă menținerea acestuia, dar și tratarea separată a celor două componente, pentru a acorda puncte adiționale și IMM-urilor care se îndreaptă într-una dintre cele două direcții. De exemplu, dacă înființează o linie nouă de producție, dar nu integrează tehnologii digitale avansate, atunci pot primi punctaj doar pe una dintre componente. Desigur, idealul ar fi ca ambele să se să se îmbine în proiecte, dar asta oferă ocazia unei evaluări mai targetate, ținând cont de complexitatea și de utilitatea criteriului.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru intervenție și subliniază necesitatea implicării active a partenerilor din mediul antreprenorial, având în vedere că etapa actuală este una de consultare și definire a direcțiilor de acțiune.

Acesta evidențiază faptul că zonele ITI vizate au un specific economic și social bine conturat, rezultat al unor activități tradiționale desfășurate de-a lungul timpului. Oferă ca exemplu zona Munții Apuseni, unde s-au dezvoltat activități în domeniul artizanatului și au fost puse în valoare tradițiile locale. În acest context, subliniază potențialul de dezvoltare prin valorificarea patrimoniului local, inclusiv prin susținerea activităților creative și culturale, care pot contribui semnificativ la revitalizarea acestor teritorii.

De asemenea, accentuează importanța parteneriatului în acest proces, menționând că rezultatele vor depinde în mare măsură de concluziile desprinse în urma dialogului dintre actorii implicați. În perspectivă, arată că strategiile aferente acestor zone trebuie să conducă la o creștere reală și sustenabilă, capabilă să ridice nivelul de dezvoltare al regiunilor respective.

Totodată, subliniază necesitatea unei abordări centrate pe nevoile comunităților. În acest sens, conturează un

model de colaborare bazat pe un triunghi de dezvoltare: comunitățile locale, structurile ITI și instituțiile care administrează programele de finanțare.

Doamna Besenyei Melinda Sarolta, din partea Asociației “St Georgius Manager Club”, precizează că nu cunoaște strategiile de dezvoltare ale celor două ITI, dar apreciază din perspectivă antreprenorială că fiecare zonă dispune de un specific propriu, determinat de domeniile economice dominante, fie că este vorba despre turism, agricultură, industrie sau alte forme de activitate.

În acest context, subliniază că dezvoltarea antreprenorială, inclusiv înființarea de noi întreprinderi sau consolidarea celor existente la nivel local sau micro-regional, trebuie realizată în strânsă corelare cu acest specific. Consideră că integrarea tehnologiilor avansate și digitale este importantă și de dorit, în măsura în care acestea pot fi adaptate profilului economic al fiecărei zone.

Mai accentuează faptul că prioritară trebuie să fie înțelegerea nevoilor și contextul socioeconomic specific fiecărei zone.

Doamna Adriana Scheau completează spusele antevorbitorilor săi cu două aspecte. Primul face referire la faptul că în perioada următoare ghidul solicitantului va fi pus în procesul de consultare publică, urmând a fi trimis tuturor membrilor și observatorilor Comitetului de Monitorizare, iar dacă, pe parcurs, mai apar și alte propuneri, acestea sunt așteptate cu interes.

În altă ordine de idei, se menționează că se are în vedere completarea ghidului, în urma discuțiilor, și deja a fost identificat modul în care se vor putea adăuga criterii concrete și se vor puncta aspectele menționate de reprezentanții Comisiei Europene prezenți la întâlnire.

Domnul Simion Crețu întreabă dacă mai sunt alte intervenții și menționează că propunerea rămâne deschisă, ghidul urmând a fi supus procesului de consultare publică. În această etapă, toate propunerile și observațiile transmise vor fi analizate cu atenție.

Subliniază că inițiativa are caracter de program pilot, reprezentând un exercițiu menit să testeze mecanismele de finanțare pentru acest tip de proiecte, cu scopul de a sprijini în continuare implementarea strategiilor ITI și dezvoltarea zonelor vizate, având ca obiectiv principal creșterea economică.

În opinia dânsului, cea mai mare problemă în ceea ce privește Munții Apuseni o reprezintă depopularea, subliniind necesitatea unei colaborări, pe viitor, cu administrațiile ITI și cu structurile responsabile de gestionarea acestor mecanisme, în vederea adaptării strategiilor la nevoile concrete ale teritoriului respectiv. Dă cuvântul apoi doamnei Adriana Mureșan pentru prezentarea metodologiei și criteriilor de evaluare și selecție pentru Prioritatea 7 – O regiune cu turism sustenabil, OS 4.6, Acțiunea 7.3 – Sprijinirea protecției, conservării și valorificării durabile a patrimoniului cultural și natural și stimularea dezvoltării zonelor turistice din ITI.

Doamna Adriana Mureșan prezintă metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru Prioritatea 7 – O regiune cu turism sustenabil, OS 4.6, Acțiunea 7.3 – Sprijinirea protecției, conservării și valorificării durabile a patrimoniului cultural și natural și stimularea dezvoltării zonelor turistice din ITI.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și subliniază că atât zona Făgărașului, cât și zona Munților Apuseni dispun de un patrimoniu valoros, evidențiat printr-o multitudine de monumente istorice clasificate în categoriile A și B. Deși nu toate aceste obiective au dimensiuni precum Mănăstirea Sâmbăta de Sus sau traseele montane din Munții Făgăraș, vârful Negoiu, ele includ numeroase obiective de interes, inclusiv elemente de patrimoniu natural, regăsite deopotrivă și în zona Munților Apuseni.

În continuare, evidențiază faptul că necesitatea finanțării și valorificării acestor resurse rezultă din strategiile elaborate și aprobate pentru cele două zone ITI. În acest context, consideră utilă susținerea acestor tipuri de proiecte, chiar dacă demersul de implementare nu este unul simplu. Despre complexitatea procesului, arată

că elaborarea proiectelor, în special atunci când sunt promovate de entități publice, presupune parcurgerea unor etape administrative, care implică resurse financiare, proceduri de achiziție publică și întocmirea unor documentații tehnice complexe. Acestea necesită, la rândul lor, obținerea de avize, acorduri și aprobări, inclusiv în domenii precum protecția mediului și patrimoniul cultural, procese care implică un consum semnificativ de timp.

În încheiere, domnul Simion Crețu subliniază importanța interesului manifestat față de această oportunitate de finanțare, menționând că ghidul solicitantului urmează să fie pus în consultare publică. Actorii interesați au fost anunțați să urmărească propunerile de ghiduri și ghidurile aflate în consultare, să elaboreze documentațiile necesare, exprimând convingerea că, prin aceste demersuri, se va putea asigura atât conservarea, cât și valorificarea acestor zone.

Propune abordarea următorului subiect de pe ordinea de zi, și dă din nou cuvântul doamnei Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan prezintă metodologia și criteriile de evaluare și selecție aferente Priorității 11 - O regiune cu locuințe sociale sustenabile, OS 4.7, Acțiunea 11.1. Locuințe sociale.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și dă cuvântul domnului Buja Gergely, Director în cadrul Primăriei Municipiului Sfântu Gheorghe.

Domnul Buja Gergely mulțumește pentru prezentare și pentru sprijinul acordat în vederea conturării și materializării acestui proiect pilot. Acesta adaugă o serie de clarificări, menționând că în perioada precedentă de programare a fost inițiat un proiect privind construirea a 50 de locuințe sociale în cartierul Őrkő, finanțat prin POR 2014–2020, Axa Prioritară 9, care însă nu a putut fi finalizat din diverse motive. Cu toate acestea, precizează că terenul destinat acestor locuințe a fost pregătit, iar unele investiții conexe au fost avute în vedere, precum realizarea rețelilor de canalizare și apă potabilă, precum și construirea unei grădinițe și a unui centru comunitar pentru zona marginalizată.

În continuare, subliniază că înțelege poziția Comisiei Europene, în urma discuțiilor purtate, inclusiv din perspectivă sociologică, fiind de acord cu principiul dispersării familiilor beneficiare pe raza municipiului, pentru a evita menținerea sau accentuarea segregării. Cu toate acestea, evidențiază faptul că realitatea din teren arată că respectiva comunitate este una puternic închegată și profund ancorată în acel spațiu, majoritatea locuitorilor nefiind dispuși să părăsească zona. Din aceste considerente, s-a găsit de cuviință că ar fi bine să se schimbe măcar fața aceluiași cartier cu structură sau cu infrastructură de rețele și de drumuri, de iluminat public și de niște case decente, dar înțelege faptul că acest lucru nu se poate materializa prin intermediul fondurilor nerambursabile.

De asemenea, menționează existența a patru fundații deja turnate pentru locuințe, considerând oportună finalizarea acestora, cel puțin ca promisiune onorată față de comunitate. Subliniind dificultatea construirii încrederii în rândul comunităților marginalizate, atrage atenția asupra reticenței existente și asupra faptului că membrii comunității încă așteaptă realizarea unui mini-cartier în care să poată fi relocați, cel puțin parțial, după demolarea locuințelor informale în care au trăit anterior. Este vorba despre o așezare informală, cu case construite ilegal și acele familii încă așteaptă să se mute înapoi. În acest context, avertizează că, în lipsa unei intervenții și a finalizării proiectului, există riscul reapariției construcțiilor ilegale, care nu oferă condiții minime de locuire.

Pe de altă parte, evidențiază dificultățile legate de identificarea altor terenuri disponibile pentru construirea de locuințe sociale, ceea ce determină orientarea către achiziția de locuințe de pe piața liberă. Precizează însă că principala provocare nu este achiziția în sine, ci îndeplinirea criteriilor de eficiență energetică, respectiv încadrarea locuințelor în clasele A sau B, criteriu dificil de atins la nivelul municipiului Sfântu Gheorghe. Totodată, arată că reabilitarea locuințelor din clase inferioare (D, E, F) pentru a atinge aceste standarde implică

lucrări de anvelopare termică, care, în cazul locuințelor individuale din blocuri, nu pot fi realizate decât la nivelul întregului imobil, conform reglementărilor locale, ceea ce reprezintă un impediment suplimentar, deși își exprimă încrederea că vor fi identificate soluții.

În încheiere, domnul Buja mulțumește pentru oportunitate, menționând că, deși proiectul inițial a beneficiat temporar de o șansă de continuare, a fost necesară reorientarea către alte soluții.

Domnul Simion Crețu mulțumește și prezintă, la nivel general, faptul că în perioada de programare 2014–2020, în urmă cu aproximativ 10 ani, la nivelul Regiunii Centru a fost creat cadrul instituțional pentru dezvoltarea CLLD-urilor. Acesta precizează că au fost derulate activități de promovare, întâlniri și comunicare, în urma cărora au fost identificate 10 localități care au parcurs procesul complet, incluzând elaborarea strategiilor, organizarea structurilor CLLD la nivelul unităților administrativ-teritoriale, stabilirea direcțiilor strategice, precum și definirea rezultatelor și a propunerilor de proiecte pentru finanțare.

În ceea ce privește municipiul Sfântul Gheorghe, menționează că situația a fost deja prezentată de domnul Buja, reprezentant al primăriei. În completare, oferă exemplul municipiului Alba Iulia, unde a fost implementat un proiect similar, constând într-un centru social cu locuințe sociale, realizat pe o platformă situată în centrul unui cartier locuit majoritar de populație romă, cu tradiții și obiceiuri specifice, unde a fost construit un bloc de locuințe.

Acesta arată că, în etapa de monitorizare, a discutat cu reprezentanții primăriei din Alba Iulia și că, până în prezent, rezultatele pentru beneficiari sunt considerate mulțumitoare, familiile adaptându-se, respectând regulile și îngrijind locuințele. În același timp, își exprimă regretul față de situația din Sfântu Gheorghe, unde au existat eforturi și disponibilitate de teren atât în oraș, cât și în proximitate, inclusiv în comune cu populație romă numeroasă.

În concluzie, subliniază că va fi necesară o reorientare a abordării, astfel încât să poată fi identificate soluții care să răspundă interesului comun, respectiv sprijinirea acestei populații în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață și a accesului la noi perspective, aspect care reprezintă și o responsabilitate a comunității.

Doamna Otilia Ciobanu ia cuvântul și, pentru început, mulțumește Autorității de Management pentru includerea acestei priorități în program, subliniind că aceasta răspunde unei nevoi reale existente la nivelul Regiunii Centru. Aceasta evidențiază faptul că documentele programatice includ referințe clare la situația grupurilor vulnerabile, inclusiv populațiile din zone informale, rata deprinderii și nevoile ridicate existente atât în regiune, cât și la nivel național. În acest context, precizează că fiecare țară și fiecare regiune include o prioritate dedicată locuințelor.

În continuare, subliniază rata ridicată a persoanelor de etnie romă și riscul asociat de segregare, precum și necesitatea de a răspunde acestei provocări. Adaugă și dimensiunea nevoilor persoanelor cu dizabilități, menționând că județul Mureș înregistrează un număr foarte mare de persoane în centre rezidențiale (929), dar că și celelalte județe se confruntă cu valori ridicate. De asemenea, atrage atenția asupra faptului că locuințele sociale din România reprezintă doar 0,018% din stocul de locuințe publice, deci sunt multe oportunități în acest moment de a accesa fondurile pentru a veni în răspuns la această nevoie.

Referitor la această prioritate și la proiectul pilot din Sfântu Gheorghe, mulțumește autorităților locale pentru deschiderea și colaborarea manifestate, menționând vizita în teren și discuțiile detaliate purtate împreună cu reprezentanții ADR.

Aceasta transmite, din partea Comisiei Europene, că, odată cu includerea acestei priorități în program, există o implicare foarte apropiată în acest proces, din dorința de a face un pas înainte în ceea ce privește incluziunea. Subliniază că această implicare se manifestă la nivelul tuturor regiunilor, pentru a se asigura că, prin aceste investiții, se merge mai departe în direcția dezvoltării unui model care și-a demonstrat deja funcționalitatea în România. În acest sens, face referire la practica din Pata Rât, județul Cluj, unde este urmat același model de intervenție, respectiv achiziționarea de apartamente în blocuri dispersate, completată de suport pentru accesul la servicii, educație, piața muncii și servicii de sănătate. Menționează că experiența din regiunea Nord-Vest confirmă faptul că acest model reprezintă o soluție reală pentru incluziune. Precizează că, deși există modele similare și în alte țări, este preferată utilizarea celui din România, fiind cel mai apropiat de

realitățile și practicile din diferitele regiuni. În acest context, își exprimă disponibilitatea de a sprijini toate Autoritățile de Management din țară pentru a adapta acest model la specificul fiecărei regiuni. Adaugă că acest demers trebuie realizat ținând cont de particularitățile locale și menționează că, inclusiv în ceea ce privește aspectele tehnice semnalate, precum clasa energetică, există deschidere pentru discuții suplimentare și pentru analiza soluțiilor deja identificate în regiunea Nord-Vest sau în alte regiuni.

Există deschidere și disponibilitate pentru identificarea de soluții, dar transmite în același timp un mesaj ferm, și anume necesitatea de a se asigura că investițiile realizate nu contribuie la segregare sau la menținerea acestora și că oferă acestor persoane o șansă mai bună, prin acces egal la servicii publice. Această poziție este determinată de experiența perioadei anterioare de programare, când au fost primite numeroase plângeri referitoare la utilizarea fondurilor europene, în situații în care grupuri marginalizate au fost relocalizate dintr-un loc în altul, inclusiv în containere, sau în urma unor intervenții care, deși au presupus construirea de locuințe, nu au condus la incluziune, ci au generat, dimpotrivă, o stigmatizare accentuată.

În acest context, arată că abordarea actuală pune un accent deosebit pe componenta complementară, respectiv nu doar pe asigurarea unei locuințe, ci și pe furnizarea de servicii și acompaniament pentru aceste familii, după modelul aplicat în regiunea Nord-Vest, care a demonstrat că o astfel de abordare conduce la incluziune. Subliniază, de asemenea, importanța consemnării faptului că proiectul pilot va putea continua, cu condiția respectării principiilor de desegregare prevăzute în program, acestea reprezentând baza de aliniere a măsurilor propuse.

Totodată, menționează că există un interes constant din partea societății civile, inclusiv a ONG-urilor, care solicită informații cu privire la implementarea proiectelor și măsurile adoptate în urma plângerilor primite. În acest sens, precizează că, în cazul fundațiilor menționate la Sfântul Gheorghe, a fost deja înregistrată o plângere și există posibilitatea ca Ombudsmanul european să solicite clarificări privind acțiunile întreprinse.

În concluzie, reiterează faptul că există o atenție deosebită pentru a garanta că fondurile utilizate nu contribuie, sub nicio formă, la segregare pe termen lung. Mulțumește încă o dată și își exprimă disponibilitatea pentru colaborare, menționând că, și în perioada de programare viitoare, se dorește continuarea acestor oportunități, având în vedere nevoile existente și numărul mare de potențiali beneficiari. În acest sens, adresează un apel către județe și orașe să acceseze aceste oportunități atunci când vor fi disponibile și reafirmă sprijinul pentru atingerea obiectivului comun de a asigura șanse egale tuturor membrilor societății, subliniind importanța solidarității și a sprijinului oferit în astfel de situații.

Domnul Președinte Simion Crețu mulțumește pentru intervenție și menționează că, așa cum s-a precizat și anterior și este cunoscut din diverse surse de informare, regiunea se caracterizează printr-un număr ridicat de persoane de etnie romă, însă subliniază că problemele sociale există în toate comunitățile, indiferent de etnie. Evidențiază faptul că există unități administrativ-teritoriale unde etnia romă este bine integrată. Străzile pe care locuiesc aceștia sunt similare cu cele locuite de persoane cu venituri medii sau chiar mai ridicate, iar copiii frecventează școli bune. Precizează că noțiunea de segregare poate fi interpretată în mai multe sensuri, explicând că, potrivit legislației, elevii merg la școala din proximitatea locuinței, fiind arondați acesteia. Astfel, în cazul cartierelor compacte, este firesc ca elevii să învețe în aceeași zonă, chiar dacă este vorba de comunități distincte, însă condițiile de trai sunt normale.

Oferă ca exemplu municipiul Blaj, unde, cu ocazia vizitei Papei Francisc în anul 2019, a fost inaugurată o biserică situată într-un cartier cu populație majoritar romă. De asemenea, în același cartier a fost finanțată o școală în care aproximativ 70% dintre elevi sunt de etnie romă. Subliniază că viața în aceste comunități este una normală, oamenii muncesc, au venituri și conviețuiesc asemeni românilor, maghiarilor, germanilor sau altor naționalități.

În continuare, arată că la nivelul regiunii există 10 inițiative de tip CLLD, la care se adaugă asociații finanțate prin programul LEADER, care au zone urbane sau zone rurale cu probleme similare. Din acest motiv, subiectul va rămâne o prioritate, având în vedere diversitatea și specificul local al acestor comunități.

Mai subliniază că structurile CLLD dispun de strategii și sunt încă active, manifestând interes pentru transformarea acestora în acțiuni concrete. Mulțumește doamnei Ciobanu pentru orientările oferite, apreciind

că acestea indică direcția corectă de urmat și exprimă convingerea că, în timp, vor apărea și rezultatele așteptate.

Propune apoi trecerea la următorul punct al ordinii de zi, pe o altă zonă de discuții, respectiv Planul de Evaluare al PR Centru și dă cuvântul doamnei Erika Lengyel, Șef Serviciu Evaluare Program.

Doamna Erika Lengyel realizează o informare privind implementarea Planului de Evaluare al PR Centru.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și, întrucât nu sunt intervenții pe acest subiect, propune ca următoarele trei prezentări să fie realizate una după alta, urmând ca eventualele discuții pe cele trei teme abordate să aibă loc la finalul acestor prezentări.

Domnul Eugen Perianu și doamna Corina Roșu, experți în cadrul Consorțiului Civitta Strategy & Consulting, prezintă Raportul final de evaluare privind Tema 3 – Eficiență energetică.

Doamna Andreea Savin, expert în cadrul Consorțiului Civitta Strategy & Consulting, prezintă Raportul final de evaluare privind Tema 2 – Digitalizare.

Doamna Andreea Savin, expert în cadrul Consorțiului Civitta Strategy & Consulting, prezintă Raportul final de evaluare privind Tema 7 – Sistem de implementare.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentări și invită participanții să ia cuvântul, pentru intervenții.

Doamna Otilia Ciobanu intervine, precizând că deși subiectele discutate nu țin direct de ariile sale principale de expertiză, va încerca să le abordeze din perspectiva domeniilor pe care le cunoaște mai bine, întrucât în toate prezentările s-a făcut referire la principiile orizontale, subliniind că este interesată în mod special de acele aspecte care vizează accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, precum și egalitatea și nediscriminarea pe diverse criterii.

Domnia sa explică faptul că a urmărit întregul proces de negociere a programelor și că apare frecvent întrebarea privind modul în care articolul 9 din Regulament, referitor la principiile orizontale, este transpus în practică. Mai exact, este interesată cum sunt înțelese aceste principii de către beneficiari și, ulterior, cum sunt demonstrate ele prin acțiunile concrete implementate, inclusiv în domenii care nu sunt neapărat sociale, dar unde aceste cerințe ar trebui, totuși, să se regăsească în toate proiectele.

Doamna Andreea Savin arată că, din toate analizele realizate, primul impact al principiilor orizontale asupra solicitanților de finanțare, mai ales la prima cerere, este mai degrabă o dorință de conformare la cerințele din grila de evaluare. În timp însă, pe măsură ce beneficiarii capătă experiență, aceștia ajung să înțeleagă mult mai bine importanța și aplicarea acestor principii. Precizează că acest aspect a fost evidențiat și în rapoarte, unde s-a subliniat utilitatea unor instrumente precum ghiduri de bune practici sau exemple concrete de implementare, care pot servi drept model și soluție pentru alți beneficiari.

Domnul Eugen Perianu completează că, în cadrul proiectelor analizate și vizitate, s-a urmărit și modul practic în care principiile orizontale au fost aplicate. Constatările arată că toate proiectele includ cel puțin măsuri de adaptare pentru persoanele cu dizabilități, fie că este vorba despre accesibilitate motrică sau vizuală. De asemenea, unele proiecte au mers mai departe, oferind exemple mai complexe, în special în unități de învățământ care au beneficiat de proiecte de reabilitare energetică. Acestea au inclus soluții precum iluminat adaptat pentru persoanele cu deficiențe de vedere, anumite marcaje, indicatoare, caractere de dimensiuni mari, simboluri grafice pentru cei cu dificultăți de citire, benzi de ghidaj pe podea sau panouri tactile amplasate la intrarea în fiecare încăpere. Au existat inclusiv mesaje despre protecția mediului în unități de învățământ, chiar dacă acest aspect ține mai mult de partea de dezvoltare durabilă.

În concluzie, o serie de proiecte s-au limitat la respectarea cerințelor minime, dar au existat și numeroase exemple de bune practici, în care soluțiile au fost adaptate în mod eficient pentru diferite tipuri de dizabilități.

Doamna Andreea Savin revine și subliniază că se observă o consolidare treptată a unei culturi organizaționale în acest sens. De exemplu, în cazul IMM-urilor, componenta de egalitate de șanse și nediscriminare, în proiectele de digitalizare, este inițial percepută ca asigurarea accesului egal la instruirea personalului, alături de existența unor politici interne de nediscriminare și transparentă. Totuși, la început, doar în puține cazuri sunt gândite măsuri explicite care să genereze efecte reale în zona incluziunii.

În cazul autorităților publice locale, principiul accesibilității este mai vizibil, în special în dezvoltarea platformelor destinate cetățenilor, unde sunt luate în considerare și nevoile persoanelor cu dizabilități. Chiar dacă abordările diferă, exemplele de bune practici contribuie treptat la conturarea unei tendințe pozitive și la îmbunătățirea modului de implementare a acestor principii.

Domnul Florin Andronescu apreciază raportul prezentat de domnul Perianu și formulează câteva propuneri pentru viitoarea perioadă de programare.

Acesta subliniază că soluțiile de stocare a energiei vor deveni esențiale, atât pentru clădirile publice, cât și pentru locuințe. În contextul utilizării tot mai frecvente a sistemelor de producere a energiei, în special fotovoltaice, consideră că integrarea unor soluții de stocare este importantă nu doar pentru eficiența energetică, ci și pentru utilizarea mai eficientă a resurselor financiare investite în renovări. Menționează că tehnologia bazată pe hidrogen este încă insuficient dezvoltată în România, dar apreciază că, în câțiva ani, aceasta ar putea deveni accesibilă inclusiv la nivelul clădirilor, fiind în prezent vizată mai ales pentru sectorul transporturilor.

Referitor la blocurile de locuințe, atrage atenția că, din experiența proiectelor europene dedicate renovării clădirilor vechi din perioada comunistă, există o nevoie clară de soluții integrate, sub forma unor pachete adaptate, dar care trebuie personalizate în funcție de specificul fiecărui caz. În acest sens, consideră esențial ca beneficiarii să fie consultați încă din etapa de identificare a tipurilor de lucrări necesare. Totodată, subliniază necesitatea introducerii unor criterii care să contribuie la combaterea sărăciei energetice.

În legătură cu dimensiunea socială, face trimitere la observațiile anterioare ale doamnei Ciobanu și evidențiază că renovarea clădirilor nu ar trebui privită doar prin prisma eficienței energetice sau a reducerii emisiilor, ci în primul rând ca un mijloc de îmbunătățire a calității vieții locatarilor. Din această perspectivă, consideră că educația beneficiarilor trebuie să fie o componentă obligatorie, inclusă încă din faza de proiect și continuată în implementare, în condițiile în care există încă un nivel redus de înțelegere a acestor intervenții.

În final, abordează și tema finanțării, apreciind că, în perioada următoare, nivelul granturilor ar putea scădea, ceea ce ar îngreuna accesul unor beneficiari la astfel de proiecte. Ca posibilă soluție, propune analizarea unor mecanisme de finanțare complementare, precum asocierea cu credite bancare, astfel încât beneficiarii să poată acoperi o parte din contribuție prin împrumuturi adaptate proiectelor. Conchide că există numeroase direcții de îmbunătățire a calității și impactului proiectelor de eficiență energetică și își exprimă încrederea că, prin colaborarea cu ADR Centru și prin contribuțiile tuturor actorilor implicați, viitoarele apeluri de proiecte vor fi mai bine structurate și mai eficiente.

Domnul Eugen Perianu formulează o scurtă intervenție, mulțumindu-i domnului Andronescu pentru observațiile prezentate. Acesta precizează că soluțiile de stocare sunt deja incluse în recomandările formulate, chiar dacă acest aspect se poate să nu fi fost suficient evidențiat în prezentare, fiind parte din prima recomandare.

De asemenea, subliniază că elementele menționate de acesta, precum comportamentul de consum și monitorizarea consumurilor, se regăsesc în recomandări. În încheiere, mulțumește pentru intervenție și pentru faptul că a fost evidențiată importanța acestor măsuri în perspectiva viitoarei perioade de programare.

Doamna Erika Lengyel intervine și completează că studiile sunt publicate pe site, iar acolo se regăsesc recomandările detaliate.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru calitatea studiilor realizate, apreciind modul în care acestea au fost elaborate, pe baza unui volum mare de informații colectate din diverse domenii, inclusiv de la colegii din cadrul instituției. Subliniind că este vorba despre o culegere relevantă de date și realități, menționează că acest raport reprezintă pentru instituție o bază solidă de lucru.

În ceea ce privește programul evaluat, este de văzut ce măsuri suplimentare pot fi implementate. Atât concluziile, cât și propunerile formulate sunt punctuale, însă punerea lor în practică necesită un parcurs clar, cu etape de implementare și analize detaliate. De asemenea, subliniază că fiecare temă abordată implică numeroase discuții, fie că este vorba despre eficiență energetică, digitalizare sau mecanismele de implementare.

Acesta evidențiază că, în practică, lucrurile nu se realizează întotdeauna așa cum sunt planificate, mai ales în ceea ce privește aspectele legate de implementare, simplificări sau utilizarea costurilor simplificate, unde apar diverse limitări. Cu toate acestea, consideră că documentele elaborate reprezintă o bază valoroasă pentru activitatea viitoare.

În final, menționează că aceste documente sunt publice, că pot fi primite în continuare sugestii și că vor fi organizate și alte dezbateri pe marginea lor. În continuare, urmează prezentarea Raportului de implementare pentru anul 2025 a Planului de comunicare aferent PR Centru și acțiunile de comunicare prevăzute pentru anul 2026, realizată de către domnul Nicolae Mărginean, Director Departament Relații Publice.

Domnul Nicolae Mărginean prezintă Raportul de implementare pentru anul 2025 a Planului de comunicare aferent PR Centru și acțiunile de comunicare prevăzute pentru anul 2026.

Domnul Simion Crețu mulțumește pentru prezentare și invită participanții să ia cuvântul.

Doamna Liviana Strâmbeanu subliniază că, pentru instituția pe care o reprezintă, zona de comunicare este foarte importantă, mai ales în contextul actual, în care dezinformarea se propagă foarte ușor. În acest sens, adresează câteva întrebări de tip follow-up, pentru o mai bună înțelegere.

În primul rând, face referire la operațiunile de importanță strategică menționate anterior și își exprimă interesul pentru detalii legate de platformele de inovare deschise. Întreabă dacă sunt planificate activități speciale pentru aceste intervenții, având în vedere caracterul lor strategic, atât în ceea ce privește evenimentul obligatoriu conform Regulamentului (UE) 1060/2021, cât și eventuale evenimente viitoare sau alte acțiuni de comunicare. A doua întrebare este legată de experiența în colaborarea cu jurnaliștii. Menționează că, la nivelul DG Regio s-a urmărit tot mai mult creșterea gradului de implicare a acestora, inclusiv prin organizarea de training-uri dedicate comunicării și reflectării în presă a informațiilor legate fondurilor europene. În acest context, întreabă dacă au fost organizate astfel de evenimente, cum a fost experiența și nivelul de implicare al jurnaliștilor, precum și dacă au existat provocări în acest proces.

În final, abordează subiectul aplicației mobile, menționând că a încercat să o instaleze, însă, nefiind în România, App Store-ul nu a permis acest lucru. Își exprimă interesul pentru funcționalitățile aplicației și sugerează că ar fi util ca, la un viitor Comitet de Monitorizare, să fie realizat un live demo, pentru a înțelege mai bine rolul acesteia și modul în care poate sprijini stakeholderii și beneficiarii.

Răspunzând întrebărilor adresate, **domnul Nicolae Mărginean** precizează că aplicația este funcțională și că aceasta preia informații din mai multe surse, în principal de pe site, și le aduce în atenția utilizatorilor, care reprezintă publicul țintă. Explică faptul că aplicația include mai multe secțiuni în meniu, printre care un link direct către pagina Programului Regiunea Centru, unde utilizatorii pot accesa informații despre lansări de apeluri, stadiul implementării programului și alte detalii relevante.

De asemenea, există o secțiune dedicată identificării oportunităților de finanțare, precum și una cu informații diverse, unde pot fi găsite date statistice despre regiune, informații despre obiective turistice și materiale traduse în limba maghiară. Acest serviciu de traducere este important pentru publicul maghiar din regiune, care beneficiază astfel de acces la comunicate de presă și alte informații relevante în limba maternă. Totodată,

aplicația include și un link către harta proiectelor implementate sau în curs de implementare, iar în prezent se lucrează la dezvoltarea unei hărți unice, care să cuprindă toate proiectele, de la perioada de preaderare până în prezent, acest demers fiind parte din eforturile de digitalizare.

Referitor la operațiunile de importanță strategică, precizează că pentru acestea va fi elaborat un plan de comunicare distinct. Aceste planuri vor respecta principiul „Publicity above and beyond the line”, ceea ce presupune atât activități de comunicare și publicitate, cât și organizarea de întâlniri directe cu reprezentanții implicați în dezvoltarea platformelor. Menționează că apelul pentru aceste platforme nu este încă lansat, dar obiectivul este maximizarea impactului acestora, având în vedere caracterul lor inovator.

Pe de altă parte, există deja operațiuni de importanță strategică contractate, pentru care sunt analizate și avizate planurile de comunicare, urmărindu-se implementarea acestora. Totodată, beneficiarii acestor proiecte sunt implicați constant în activități organizate de instituție, precum conferințe sau Forumul Comunicatorilor, organizat anual, în luna decembrie.

Menționează că, la cea mai recentă ediție a forumului, din prima jumătate a lunii decembrie a anului trecut, reprezentanți ai unor proiecte de importanță strategică, precum cei ai organizației Mihai Eminescu Trust, ai Primăriei Biertan sau ai municipiului Sibiu, și-au prezentat proiectele și activitățile de comunicare. Astfel, subliniază că relația este una bidirecțională, bazată pe colaborare.

În ceea ce privește relația cu mass-media, apreciază că aceasta este una bună. Instituția transmite în mod constant comunicate de presă, în medie șase-șapte pe săptămână, acoperind diverse domenii de interes. În plus, răspunde solicitărilor venite din partea jurnaliștilor și participă la inițiative media, oferind nu doar date punctuale, ci și context și explicații privind evoluția proiectelor și impactul acestora. Oferă ca exemplu colaborarea cu platforma G4Media, în cadrul unor campanii privind investițiile în educație, infrastructură rutieră și, mai recent, turism. Subliniind importanța prezentării contextului, arată că multe proiecte actuale sunt continuări ale unor investiții din perioade anterioare, iar impactul lor crește în timp. Menționează și exemplul companiei Multinvest, care a dezvoltat inițial o clădire de birouri, ulterior extinzându-și activitatea printr-un incubator de afaceri.

În concluzie, subliniază că relația cu presa este una continuă și importantă, instituția fiind interesată ca informațiile să fie corecte și obiective. În acest sens, sprijină și activitatea Centrului Europe Direct, implicat în combaterea dezinformării și în menținerea legăturii cu reprezentanța Comisiei Europene în România, considerând aceste teme o prioritate majoră.

Doamna Liviana Strâmbeanu mulțumește pentru răspunsuri și apreciază efortul și proactivitatea din zona de comunicare. Subliniind contextul actual, marcat de dinamica dezinformării, menționează că ne apropiem de finalul perioadei de programare, moment în care încep să fie vizibile efectele concrete ale investițiilor. În acest sens, precizează că, la nivelul Comisiei, anul 2026 este văzut ca un posibil „an al comunicării”, motiv pentru care există un interes crescut pentru aceste aspecte și pentru clarificările oferite.

Domnul Simion Crețu mulțumește, la rândul său, pentru intervenție și întreabă dacă mai sunt alte luări de cuvânt. În lipsa acestora, apreciază activitatea echipei de comunicare din cadrul ADR Centru, subliniind că aceasta a fost dezvoltată constant încă de la înființarea instituției, cu obiectivul de a menține un standard ridicat. Menționează că domeniul este unul complex, cu numeroase provocări, inclusiv în ceea ce privește combaterea știrilor false, care trebuie gestionate fără a afecta activitatea instituției, dar și prin demersuri de clarificare și informare corectă.

Referindu-se la tematicile discutate, amintește întâlnirile cu IMM-urile și subliniază că mediul privat își dorește acces la finanțări cât mai consistente și cât mai avantajoase, ceea ce este de înțeles. În același timp, evidențiază faptul că, în actuala perioadă de programare, peste 25% din buget este alocat domeniilor de competitivitate, cercetare, dezvoltare, inovare și digitalizare, procent pe care îl consideră adecvat, chiar dacă percepțiile pot varia. Atrage atenția că, în contextul modificărilor la nivel european privind ajutorul de stat, evoluțiile viitoare s-ar putea să nu corespundă în totalitate așteptărilor unora dintre partenerii din mediul privat. În continuare, face trecerea către ultimul punct de pe ordinea de zi, referitor la instrumentele financiare. Precizează că, în această perioadă, au fost introduse trei astfel de instrumente, menționând că, până acum,

instituția nu a avut rol direct de gestionare, ci a participat prin intermediul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Explică faptul că aceste instrumente au, într-un fel, caracter de prototip sau „produs serie zero”, urmărindu-se testarea funcționării lor, în special pe zona de eficiență energetică, dar și pe cea de competitivitate, unde sunt combinate credite cu componente de grant. Obiectivul este ca aceste produse să fie dezvoltate și îmbunătățite, astfel încât, în perioada următoare, să poată fi extinse și, eventual, replicate la scară națională sub o formă mai unitară.

În final, subliniază importanța componentei de comunicare și în cazul acestor instrumente financiare, menționând că este necesară o abordare coordonată între Autoritatea de Management, celelalte programe și politicile relevante. Scopul este de a veni în întâmpinarea potențialilor beneficiari și de a le demonstra avantajele acestor produse financiare, în condițiile în care, inițial, poate exista reticență față de combinațiile dintre granturi și credite, comparativ cu finanțările clasice. Dă cuvântul domnului Ioan Levitchi, pentru ultima prezentare din cadrul evenimentului.

Domnul Ioan Levițchi realizează o informare privind implementarea instrumentelor financiare la nivelul PR Centru.

Doamna Liviana Strâmbeanu mulțumește pentru abordarea instrumentelor financiare și apreciază curajul de a le implementa, în special în ceea ce privește instrumentul de tip equity, care este utilizat doar în alte două regiuni din România. Subliniază că, deși granturile rămân importante, instrumentele financiare au un rol deosebit datorită modului diferit în care se raportează la piață și efectului de levier pe care îl generează, respectiv capacitatea de a mobiliza atât resurse publice, cât și private. În încheiere, transmite un mesaj de susținere, încurajând continuarea acestei direcții.

Domnul Simion Crețu, în încheiere, mulțumește tuturor pentru prezență și declară reuniunea Comitetului de Monitorizare încheiată.

Întocmit,
Secretariatul Comitetului de Monitorizare al PR Centru

Verificat,
Coordonator Secretariat CM PR Centru
Adriana Scheau

Avizat,
Director AM PR Centru
Dan Popa